

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3673-17> (дата звернення: 10.11.2018).

4. Про затвердження Порядку організації робіт із забезпечення громадського порядку та громадської безпеки під час проведення футбольних матчів : постанова Кабінету Міністрів України від 25.04.2012 № 341 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341-2012-%D0%BF> (дата звернення: 10.11.2018).

Одержано 24.11.2018

УДК 342.951(477):328.185

Катерина Михайлівна ДОВБАШ,

*слухач 1 курсу магістратури факультету № 3
Харківського національного університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Олена В'ячеславівна ДЖАФАРОВА,

*професор кафедри адміністративної діяльності поліції
факультету № 3 Харківського національного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор*

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВСТАНОВЛЕНИХ ЗАБОРОН ТА ОБМЕЖЕНЬ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Існування корупції у всіх ланках життя суспільства вимагає комплексного дослідження її змісту, вивчення сприятливих умов для поширення корупції та покращення заходів щодо її запобігання. Узагальнено корупція може бути визначена як незаконне використання вповноваженим суб'єктом його офіційної позиції всупереч громадським інтересам з корисливою метою задовольнити свої власні інтереси чи потреби інших осіб.

Зміст корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, також визначається законом. Ці правові категорії відображені у Законі України «Про запобігання корупції», згідно з яким корупційне правопорушення – це акт, який містить ознаки корупції, вчинені особою, уповноваженою виконувати функції державного чи місцевого самоврядування щодо яких законодавством встановлено

кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність, у свою чергу, правопорушення, пов'язане з корупцією, визначається як акт, який не містить ознак корупції, але порушує вимоги, заборони, встановлені законом та обмеженнями особа, уповноважена виконувати державні функції або місцеве самоврядування, для яких закон передбачає кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільну відповідальність [1].

Щодо корупційного правопорушення, то слід зазначити, що відповідно до положень Закону України «Про запобігання корупції» він є актом, який не містить ознак корупції, але порушує вимоги, заборони та обмеження, встановлені законодавством. Корупційні дії, які передбачають використання адміністративної відповідальності, притаманні таким правовим ознакам, як – соціальна шкода, протиправність, провина та покарання за такі дії.

Ознаками корупції є: прямий збиток органу влади або іншої захищеній особі чи законним інтересам держави; присутність у особи наміру здійснювати діяння (бездіяти), що об'єктивно шкодить інтересам держави; використання своєї позиції всупереч інтересам держави; конкретна мета або інший інтерес особи; використання права людини (матеріальні та нематеріальні) на послуги, пільги [2].

Існують такі форми (типи) корупційних дій: зловживання владою, посадою, надмірними повноваженнями та іншими офіційними злочинами, з якими здійснюється зустріч найманців чи інших особистих інтересів чи інтересів інших осіб; незаконне збагачення; зловживання впливом; крадіжка державної, колективної чи приватної власності з використанням офіційної позиції; порушення обмежень підприємницької діяльності та вимог відповідності; незаконна допомога фізичним та юридичним особам у здійсненні їх діяльності та інших видів діяльності з метою незаконного отримання матеріальних чи інших послуг та інших пільг; незаконне втручання у діяльність державних органів, підприємств, установ, організацій; порушення вимог фінансового контролю; невжиття заходів щодо запобігання та протидії корупції; незаконне використання інформації, яка стала відомою у зв'язку з здійсненням державних повноважень.

Корупційні дії можуть також здійснюватися в інших формах, у тому числі тих, що потребують додаткового визначення за законом [3].

Запобіжний характер антикорупційного законодавства є важливою відмінністю від раніше існуючих нормативно-правових актів, діяльність яких спрямована головним чином на притягнення винних осіб до відповідальності за корупційні правопорушення. Правильність обраної стратегії підтверджується важливістю давньої дискусії в наукових колах саме шляхом запобігання корупційних проявів [4, с. 15]. Проте рівень корупції в суспільстві свідчить про те, що діяльність державних органів у цій сфері ще не досягає зазначених результатів, а незначні зміни не дають підстав говорити про ефективність антикорупційної політики країни [5, с. 83–84].

Варто відмітити, що глава 13-А КУпАП «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» передбачає адміністративну відповідальність за: порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності; порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків; порушення вимог фінансового контролю; порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень; невжиття заходів щодо протидії корупції; порушення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням; порушення законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля [6].

Отже, серед заходів запобігання корупції, визначених правилами чинного національного законодавства, називаються: заборона використання офіційних повноважень або посад; обмеження на отримання подарунків; заборони на об'єднання та поєднання з іншими видами діяльності; заборона використання інформації, яка стала відомою особі у зв'язку з виконанням її функцій держави чи місцевого самоврядування після звільнення з посади; запобігання праці близьких родичів; проведення фінансового контролю, спеціальні перевірки щодо осіб, які подають заявки на посади, які передбачають відповідальне або особливо відповідальне становище, а також посади з підвищеним ризиком корупції; вжиття заходів для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; проведення антикорупційної експертизи проектів та поточних регуляторних заходів тощо. На жаль, у системі

заходів із запобігання корупції відсутні освітні заходи, які сприятимуть формуванню моральних та етичних поглядів та переконань у свідомості посадових осіб, спрямованих на старання, компетентне, продуктивне та відповідальне виконання службових обов'язків; забезпечення громадської довіри до державних службовців; зміцнення авторитету державної служби, формування високої культури спілкування та поваги до прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, що сьогодні є рідкістю. Впровадження таких заходів допоможе знизити рівень корупції, оскільки Закон має безліч незалежних дій та суб'єктивних вимог, які залежать виключно від бажання та освіти людини. Коли людина наділена автономією у своїй поведінці, вона не завжди може контролювати і стримувати свої дії. Ключем до досягнення мети антикорупційної політики має стати запровадження стимулів і відповідних умов для державної служби.

Список бібліографічних посилань

1. Про запобігання корупції: закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 49. Ст. 2056.

2. Види і ознаки корупційних діянь // Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Херсонській області : офіц. сайт. URL: <https://ks.court.gov.ua/tu22/korupcia/9587/> (дата звернення: 18.11.2018).

3. Форми (види) корупційних діянь // Мирноградська міська рада : офіц. сайт. URL: http://dimitrov-rada.gov.ua/vlada/justition/formi_vidi_korupciynih_diyan.html (дата звернення: 18.11.2018).

4. Кухарук А. В. Запобігання і протидія корупції в Україні: нові акценти та роль Міністерства юстиції. *Юридичні акценти*. 2011. № 1. С. 14–23.

5. Клімова С. М., Ковальова Т. В. Організація запобігання та протидії корупції в Україні. Харків, 2012. 200 с.

6. Відповідальність за корупційні правопорушення та правопорушення, пов'язані з корупцією // Головне територіальне управління юстиції у Херсонській області : сайт. URL: <http://justks.gov.ua/vidpovidalnist-za-korupciyni-pravoporushennya-ta-pravoporushennya-povyazani-z-korupciyeyu> (дата звернення: 18.11.2018).

Одержано 22.11.2018

